

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת עקב - Shabbos Parshas Eikev

כב' מנחם אב תשס"א - August 11, 2001

לכל זמן ועת (Monsey, NY).....

הדלקת נרות - 7:44 * שקיעה/יום השבת - 8:00
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:55 צאת הכוכבים/מערב - 8:50
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:31 לשיטת רבינו תם - 9:12
מי שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר).

מדעת עליון

ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך וגו' (ח-י)
תנן באבות (ג-ג) "שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו מזבחי מתים". ואיתא שם מה שפי' הרב ברטנורא, דמיירי לגבי מי שלא בירך ברכת המזון, שעליו נאמר כאילו אכל מזבחי מתים. ויש להבין דבר זה, דלכאורה פשוט לשון המשנה היא לומר דכל שלא קידש אכילתו בדברי תורה כאילו אכל וכו', ולא משמע שנתכוין כאן לענין ברכת המזון, שזהו חיוב מדינא ממש. וצ"ע בזה.

אלא ביאר הגמ"ר משה שטרנבוך שליט"א בס' טעם ודעת, דנראה לו לומר דכל שמכוין בברכתו לקיימה כדינה, ואומר בה ברית ותורה בכוונה כדת וכדין, עד שנמצאו המסובין שם לומדים ממנו צורת ברכה, נמצא שבזה שמברך כהגון עוסק בדברי תורה ממש. אמנם, אין לומר כזה דברים לגבי מי שאומרה ברכת המזון בבהירות ובבהילות רק כדי לצאת ידי חובתו, כי הוא נחשב כאילו אכל מזבחי מתים.

ומשום האי טעמא לא נשנית משנה זו אלא בגי' שאכלו כאחד, דלכאורה לדברי המפרשים שהכוונה שם לגבי ברכת המזון, לא שייך דוקא לשלשה שאכלו, אלא אפילו ביחיד לבד. אלא לפי מה שנתבאר שמייירי לגבי כוונתו כשמברך, אז צ"ל אינו אלא בשלשה, שכל שלא ברכו ברכת המזון באופן שיש להם למסובין שם ללמוד חד מחבריה, כאילו כולם אכלו מזבחי מתים.

ועתה ישראל מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה את ה' אלקיך (י-יב)
איתא בגמ' ברכות (לג') "וכי יראה מילתא זוטרא היא? אין, לגבי משה

ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר ה' נתן לכם וגו' (יא-יז)

It is well known, the great quality of the *midah* of *hastiness*, which is the opposite of the *midah* of *laziness*. However sometimes haste is not such a great quality and can be used for the wrong purposes. On the other hand, laziness is at times good. When a person has to occupy himself with physical affairs, he should not do them with haste. He should not grab at everything that comes into his hand, and consume all things. He should at that time act calmly, with tranquillity of mind, for should he act with haste it is easy for him to forget that everything is under the control and observation of *Hashem*. Everything that belongs to him, will come to him, and no one can take it from him. Through tranquillity of mind he can reach that level of understanding.

R' Yisroel of Rizhin ZT"L, uses this idea for a unique understanding in the *posuk*. "ואבדתם מהרה מעל הארץ" - *"They will be lost quickly from the land"*. One should see to it that he "lose" the "quickness" in all activities involving the "land", i.e. the physical world. Then, "הטובה אשר" *"The good that Hashem gives to them"* - From doing this one will recognize and understand that it is *Hashem* who gives him everything - *"The good"* - and man is not responsible for creating it at all.

הוא היה אומר.....

R' Yaakov Lorberbaum of Lissa ZT"L (Ba'al HaNesivos) would say:
"Studying the meaning of the prayers is commendable. What one should not do, however, is spend time "studying" for what he should pray. We do not know our own needs, and we should leave that to *Hashem*."

R' Elazar Rosenberg ZT"L would say:
"Since you get more joy out of giving joy to others, you should put a good deal of thought into the happiness that you are able to give!"

R' Dov Ber ZT"L (Maggid of Mezeritch) would say:
"A man has fear of the suffering that a sin will bring, but not from the sin itself. But *Hashem* is afraid that the man might sin. However the suffering *Hashem* gives to him is in order to purify him from the sin."

MAZEL TOV TO MR AND MRS ARI NEUBERGER ON THE BAR MITZVA OF THEIR SON, YOCHANAN MOSHE נ"י. MAY THEY SEE MUCH נחת.

To sponsor or dedicate an issue please call 845-362-4380

was clear that his attention was now fully focused upon the questioner. He began to explain himself. "It says in this week's <i>parsha</i>," he began, "concerning the Land of Israel, that the eyes of <i>Hashem</i> are continuously concentrated upon it. Now <i>Hashem</i>, who created the Land and its inhabitants, and intimately knows its every mountain, every valley, every river, every field, does not need to focus on the land at all times. He knows everything there is to know about it. Nevertheless, He keeps his eyes constantly trained upon it. Don't you think, it is all the more proper for somebody like me, who is not so familiar, to concentrate my eyes upon the Land!" With that, he silently refocused his gaze on the landscape of <i>Eretz Yisroel</i> passing him by from the car window. His <i>chassidim</i> did the same, and not another word was said for the remainder of the journey.	*** *** *** *** *** *** *** ***	זוטרטא היא ע"כ". ולכאורה מקשים על כך המפרשים, והלא משה רבינו פנה בדבריו אל בני ישראל, אשר לגביהם לא היתה זו מילתא זוטרטא. וא"כ, למה אמר להם "מה ה' אלקיך שאל מעמך"? ותירץ החתם סופר, הגמון"ר משה סופר זצ"ל, שהקרא מעיד לעיל שהיו בני ישראל מחלקים כבוד גדול למשה רבינו, ולא היו זזים ממקומם עד שהיה משה נכנס לאהל. ועליהם אמרו חז"ל אשרי מי שזכה לראותו. אמנם משה רבינו היה העניו מכל אדם אשר על פני האדמה, ולא הבין כלל כי כה גדול הנהו עד שבני ישראל יחלקו לו כבוד גדול כזה, שיעמדו במקומם עד שנכנס. וכשראה מה שהם עושים, פירש הדבר לעצמו, שבאמת בני ישראל הם ענוים גדולים כל כך, עד שהם מחלקים כבוד אפילו לאנשים פשוטים כמותו. ומכיון שאמר הכתוב (משלי כב-ד) "עקב ענוה יראת ה' ", הרי אם ענוים הם, נקל להם להגיע לידי יראת שמים כראוי וכנכון. לפיכך היתה היראה לגבי משה, מילתא זוטרטא, ולא חש כלל לדבר כדברים האלה אל כל כלל ישראל.
<u>TORAH GEMS</u> והנה עם קשה ערף הוא. הרף ממני ואשמידם וכו' (ט-יג'יד') What is it about stiff-neckedness, that is so horrible and damaging that <i>Hashem</i> is willing to destroy His chosen nation because of it? R' Chaim Friedlander ZT"L explains that <i>Chazal</i> tell us that stiff-neckedness means stubbornness. Too often, we do not change our course no matter how clearly the Rabbi proves that our thoughts or actions are incorrect. It is as if our necks are hard as steel and we cannot turn. The cure for stubbornness is very difficult. Even <i>Moshe Rabbeinu</i> found no means of impressing the stubborn people other than smashing the <i>Luchos</i> - tablets, on <i>Har Sinai</i>. Imagine if our Rabbi would go to the <i>Aron Kodesh</i>, take out a <i>Sefer Torah</i> and throw it to the ground, torn in shreds, to dramatize how far we have strayed. That is exactly what Moshe did, except that he used not a <i>Sefer Torah</i> but the Tablets which were <i>Hashem's</i> own handiwork. Even <i>Hashem's</i> first reaction when He saw our stubbornness was simply to destroy us, for stubbornness is so hard to correct. Surely if there were a better way, <i>Hashem</i> would not choose destruction. If there is one immediate thing that we must do to change ourselves for the better, it should be working on the <i>midah</i> of ערף - <i>Stiff-neckedness</i>, for if we are not mindful of this disastrous quality, we may find that it will actually lead to disaster. <i>Hashem</i> was willing to destroy His people over it - let's not give Him another opportunity!	*** *** *** *** *** *** *** *** *** *** *** *** *** *** *** *** *** ***	<u>מעשה אבות....סימן לבנים</u> ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה וגו' (יא-יב) Soon after World War II, the famous <i>Rebbe</i> of Boyan, R' Mordechai Shlomo ZT"L, decided to visit <i>Eretz Yisroel</i>. Four of the distinguished <i>Boyaner chassidim</i> were chosen to travel to Haifa to meet the ship which was bringing the <i>Rebbe</i> from America on his visit to the Holy Land. They were to meet the <i>Rebbe</i> and continue on to their destination, which was Tel Aviv, then the home of dozens of <i>Chassidic Rebbes</i> who had survived the Nazi inferno, including the <i>Rebbe's</i> cousin who himself was a <i>Rebbe</i>. In those times, most of the <i>Rebbes</i> made their homes in Tel Aviv instead of <i>Yerushalayim</i>, for the simple reasons that Tel Aviv was devoid of churches. Jerusalem, was already by then, an international city, with houses of worship for different religions. In the cars of those days, the trip from Haifa to Tel Aviv took over two hours. The four <i>chassidim</i> who had accompanied R' Mordechai Shlomo sat in anticipation, ready to drink from the wisdom of the <i>Rebbe</i>, that they were certain was about to stream forth and overflow its banks inspired by the <i>Kedushah</i> - holiness, of <i>Eretz Yisroel</i>. Nevertheless, a full hour passed, and the <i>Rebbe</i> still sat silently, his gaze intent only on what he saw through the window of the car. Finally, one of the elder <i>chassidim</i> garnered the courage to question the <i>Rebbe</i> about his behavior. R' Mordechai Shlomo, did not look away from the window, however, it